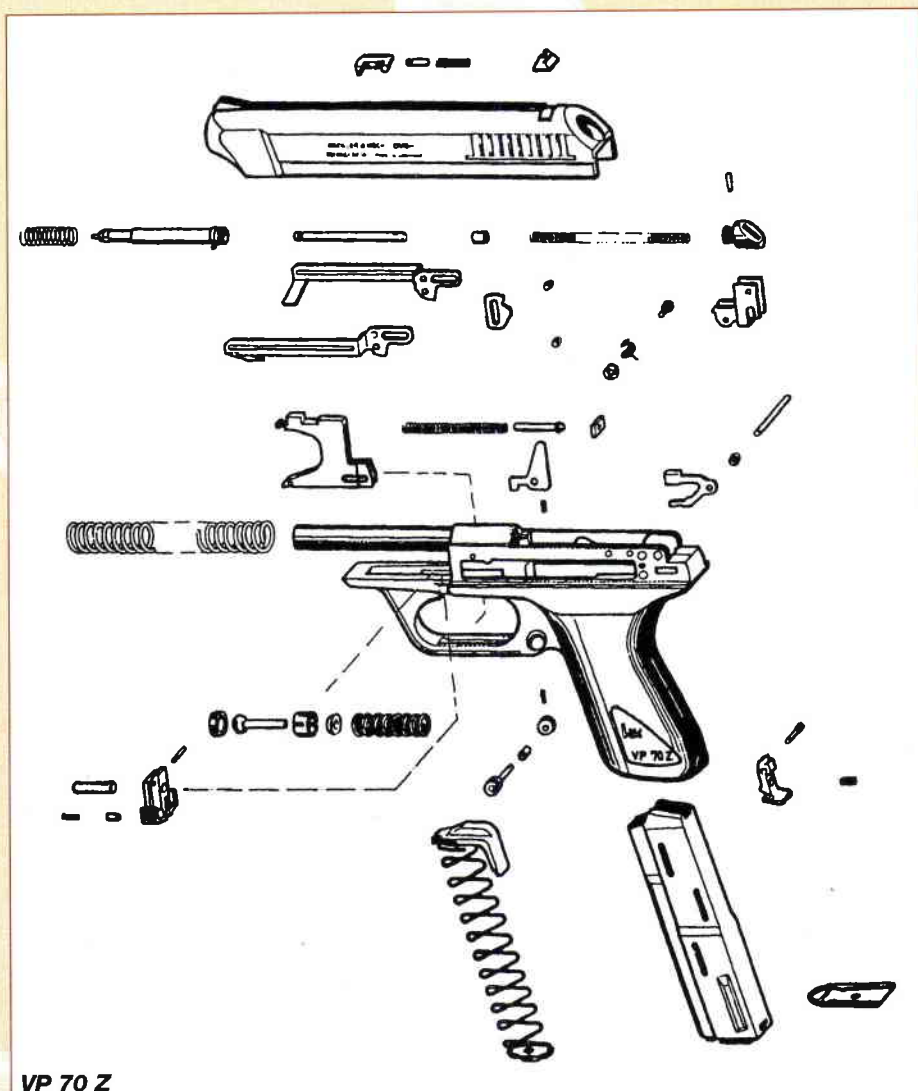

Heckler & Koch VP 70

VP 70 Z

Třetí čtvrtina dvacátého století přinesla nové prvky do konstrukce krátkých ručních zbraní. Jedním z nich je použití plastických hmot k výrobě tak namáhaných částí, jako je tělo pistole. Prvenství nepatří značce Glock, jak se často tvrdí, ale německé zbrojovce Heckler & Koch. V roce 1973 se začala prodávat její pistole VP 70 v ráži 9 mm Luger. Písmena v názvu znamenají Volkspistole, tedy lidová pistole. Snad to byla parafráze na lidové vozidlo - Volkswagen.

Konstruktéry zbraně jsou pánové Alex Seidel, Hermann Weldle a Tillo Möller. Zvláště jméno Alexe Seidla je možná povědomé - snad si vzpomínáte na článek o pistoli Mauser HSc, kterou zkonstruoval ve třicátých letech. Úkolem konstruktérů bylo vytvořit bezpečnou, jednoduchou a vý-

robně nenáročnou pistolí, která by s nástavnou pažbou střílela i dávkami. Zadáání počítalo dále s použitím náboje 9 mm Luger, standardního náboje Bundeswehru a NATO, a s využitím velkokapacitního zásobníku.

Výsledkem nemohlo být nic jiného než kompromis. Plastové tělo zbraně je

poměrně robustní, a proto nedošlo k výraznější úspoře hmotnosti. V roce 1973 nebyla pevnost plastů na takové úrovni jako dnes, a tak musely být stěny těla pistole dosti silné. (O mnoho starší Stěčkinova pistole s ocelovým tělem je jen o 50 g těžší a nabízí komfort vnějšího kohoutu.) Ani ovladatelnost zbraně není nijak výjimečná. Pistole má totiž dynamický závěr a velmi silnou vratnou pružinu. Počáteční síla, nutná ke stažení závěru do zadní polohy, je 100 N a v zadní poloze vzrůstá až na 135 N. Odpor spouště 50 N je srovnatelný s revolverem. Možnost střelby dávkami, dalo by se říci „velmi krátkými dávkami“, nezvýšila hodnotu zbraně v očích potenciálních zákazníků.

Ovladatelnost krátké zbraně střílející dávkou je možno zlepšovat v zásadě dvěma způsoby: ovlivněním rychlosti střelby a omezením zdvihu zbraně. Starší konstrukce jako například pistole Mauser nebo Star působily při rychlosti střelby 800 - 1000 ran za minutu spíše psychologicky. Delší dávky se v cíli prostě udržet nedaly. Stěčkinova pistole je na tom díky použití zpomalovače kadence a slabšímu náboji o mnoho lépe. Náš Škorpion platí mezi teroristy za světovou jedničku. Podobnou cestou se dali konstruktéři polského minisamopalu, který využíval ke stabilizaci zbraně kromě zpomalovače kadence i kompenzátor.

Konstruktéři pistole VP 70 zvolili zcela jinou cestu. Zvýšili teoretickou rychlost střelby až na 2200 ran za minutu, což je více než u kulometu MG 42, a omezili dávku na tři výstřely. Filozofie je celkem jasná. Dávka, která trvá puze 8 setin vteřiny, nezdvihne příliš zbraň o hmotnosti 1,5 kg. Zkušební střelby tuto teorii potvrdily, ale jen částečně. První dvě rány byly vždy velmi blízko sebe, třetí již výrazně výše; „výrazně“ znamená, že při střelbě na 25 metrů byl třetí zásah vzdálen od předchozích o plných 80 cm.

Komerční úspěch pistole nebyl oslnivý, trh vojenských zbraní zklamal. Kromě několika afrických zemí, které nakoupily méně než 10 000 kusů, se pistole VP 70 prakticky neprodávala. Snad pod tímto dojmem uvedla firma Heckler & Koch na trh civilní verzi pistole. Byla označena

Heckler & Koch VP 70

VP 70 Z, neměla možnost střelby dávkou a nedala se na ni nasadit pažba. Oproti VP 70 byla doplněna o nárazníkovou pružinu, umístěnou v těle pistole vpředu nad lučičkem. Prodávala se v Americe, ale bez většího úspěchu.

TECHNICKÝ POPIS

Pistole VP 70 ráže 9 mm Luger má zásobník v rukojeti, neuzamčený dynamický závěr a pouze spoušťové napínání úderníku (DAO). Závěr se vyrábí lisováním z ocelového plechu. Vložený ocelový závorník je s ním spojen nýtý a zapájen stříbrnou pájkou. Na závěru je upevněna muška a v „rybině“ hledí, stavitelné poklepem. Mezi mířidly je lišta, jejíž povrch je k omezení reflexů zdrsněný. Ve střední části závěru je na pravé straně umístěno výhozí okénko, do něhož zasahuje vybrání pro odpružený vytažovač. Ten slouží zároveň jako výstražník. V závěru je dále umístěn úderník s bicí pružinou. Na zadní části závěru jsou vyvýšené úchopové plochy, které na levé straně přesahují dále směrem vpřed a tvoří tak důstojné místo pro označení výrobce.

Velmi tuhá vratná pružina je navlečena na hlavní. Předním koncem působí na závěr a zadním koncem se opírá o tělo zbraně. Drážkovaná hlaveň s komorou obvyklého typu je vykována za studena. Drážky jsou hlubší než u jiných zbraní, a tak dochází k úniku spalných plynů okolo střely. Tím je počáteční rychlost při stejné délce hlavně a stejném střelivu asi o 12 % nižší. Hlaveň je upevněna kolíkem v nosiči hlavně. Ten je vyroben z duralu a zalisován v těle pistole.

Tělo je vyrobeno z polyamidu vyztuženého skelnými vlákny. Nosič hlavně zároveň tvoří výtuhu těla pistole a obsahuje bicí a spoušťové ústrojí. Bicí pružina působí přímo na úderník. Úderník, který koná vratný pohyb společně se závěrem, je zepředu odtláčován pružinou. Pružina je dimenzována tak, aby při napnutí a vypuštění úderníku dovolila spolehlivou iniciaci zápalky náboje a při vratném pohybu závěru zamezila další iniciaci vlivem setrvačnosti.

Spoušťové ústrojí sestává ze spouště, dvou spoušťových pák, napínacího ozubu a ozubů pro střelbu dávkou. Spoušť je vyrobena z lehké slitiny a spoušťové páky s napínacím ozubem a ozuby pro střelbu dávkou jsou lisovány z plechu.

Záchyt zásobníku je vytvořen z pružinového plechu a je umístěn na zadní straně zásobníkové šachty. Pistole může být na přání vybavena pojistkou, umístěnou v kořeni lučičku. Pojistka blokuje pohyb spouště. Zbraň nemá záchyt

závěru a po vystřelení všech nábojů ze zásobníku se závěr vrátí do přední polohy. Zásobník je dvouřadý.

Heckler & Koch VP 70 Z

V zadní části těla pistole je drážka tvaru T, sloužící k upevnění nastavné pažby. Součástí zbraně, která umožňuje střelbu dávkou i jednotlivými ranami, je plastová pažba, která je zároveň i pouzdrum zbraně. V přední části je opatřena dvěma ocelovými koncovkami ve tvaru T, které zapadají do odpovídajících vybrání v těle pistole. Upevnění pažby ve dvou bodech dává sestavě vysokou míru stability. Odpružená západka drží pažbu na svém místě.

Na pažbě se nachází páka přerazovače, která má dvě polohy, označené 1 a 3. Je-li nasazena pažba a přerazovač je v poloze 1, střílí pistole jednotlivými ranami. Je-li nasazena pažba a přerazovač je nastaven na polohu 3, střílí zbraň krátkými dávkami po třech výstřelech. V tom případě se z pažby vysune kolík, který uvede v činnost ozuby pro střelbu dávkou. V pažbě je umístěn mechanismus omezovače dávky, podobný hodičovému stroji.

ČINNOST MECHANISMU

Stlačíme-li spoušť, působí spoušťová páka prostřednictvím napínacího ozubu na úderník a posouvá jej o cca 10 mm vzad. V poslední fázi pohybu spouště narazí napínací ozub na zešikmenou plochu v těle pistole a sníží se tak, až se vysmekne z ozubu úderníku. Úderník narazí na zápalku náboje. Tlak spalných plynů žene střelu ven z hlavně a zároveň tlačí prostřednictvím dna nábojnice na

závěr. Závěr se pohybuje směrem vzad a před dosažením zadní polohy vyhodí vystřelenou nábojnici. Silou vratné pružiny se závěr vrací do přední polohy, odebere další náboj ze zásobníku a zasune jej do hlavně.

Při střelbě dávkou jsou kolíkem vysunutým z nastavné pažby aktivovány ozuby pro střelbu dávkou a činnost zbraně se nyní značně odlišuje. Závěr se po výstřelu pohybuje vzad a stlačí poprvé páku omezovače dávky. Při dosažení zadní polohy závěru je úderník zachycen v napnuté poloze ozuby pro střelbu dávkou. Během návratu do přední polohy odebere závěr náboj ze zásobníku a zasune jej do hlavně. Po dosažení přední polohy zešikmená vybrání stlačí ozuby pro střelbu dávkou a napnutý úderník je vypuštěn. Následuje druhý výstřel a druhé stlačení páky omezovače dávky. Po třetím výstřelu už omezovač dávky vyřadí z činnosti ozuby pro střelbu dávkou a dávka je přerušena. Uvolněním spouště je „počítadlo“ omezovače dávky vynulováno a při dalším stisknutí spouště vypálí zbraň další třířadnou dávku.

ROZEBÍRÁNÍ A SKLÁDÁNÍ ZBRANĚ

Ze zbraně vyjme zásobník a přesvědčíme se, zda není v hlavní náboj. Demontážní šoupátko posuneme do prostoru lučičku. Tím se z dosahu závěru odstraní překážka na cestě směrem vzad. Potom stáhneme závěr až za obvyklou zadní polohu a jeho zadní část zvedneme nahoru. Závěr vyklouzne z vodicích lišt a pomalým uvolňováním vratné pružiny jej lze sejmut z hlavně. Další rozebírání není pro běžné čištění nutné. Je třeba si uvědomit, že pistole VP 70 má kromě závěru a úderníku jen tři pohyblivé součásti spoušťového ústrojí, které jsou navíc dobře přístupné. Skládání zbraně probíhá opačným způsobem.

Ing. Jan BALCAR

Technická data pistole VP 70

ráže	9 mm Luger
kapacita zásobníku	18 nábojů
délka zbraně	204 mm
délka hlavně	116 mm
délka záměrné	175 mm
délka nastavné pažby	341 mm
délka zbraně s pažbou	545 mm
výška zbraně	144 mm
šířka zbraně	35 mm
hmotnost prázdné zbraně	0,92 kg
hmotnost nabitě zbraně	1,136 kg
hmotnost nastavné pažby	0,46 kg
teoretická rychlost střelby	2200 r/min
ústová rychlost střely	360 ms ⁻¹
ústová energie střely	490 J